

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

XIII. De indifferentia & conformitate cum Dei voluntate, quam habere Religiosus debet, ad in eam orbis partem proficiscendum, & habitandum, ad quam à superiore destinabitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

habere meliorem & manentem substantiam.

Huc itaque nos ut adiuuante Dei gratia, perueniamus, etiam atque etiam conueniri debemus, ut scilicet, cum gaudio & alacritate, omnes quae nobis accident, tribulationes & aduersitates suscipiamus: ad quod nos etiam Apostolus Iacobus in sua Canonica cohortatur, dicens: *Omne gaudium existimate fratres, cum in tentationes varias incideritis. Voluntas quippe ac beneplacitum Dei tam pretiosum & dulce esse debet, ut quidquid amaritudinis nobis acciderint, hoc condimento condiamus: atque adeo omnes huius mundi labores & amaritudines ideo fieri nobis dulces & sapidae debent, quod illa sit Dei voluntas ac beneplacitum. Et hoc sibi vult S. Gregorius, sic in Moralibus suis scribens: Si mens in Deum forti intentione, dirigitur, quidquid sibi in hac vita amarum sit, dulce estimat; omne quod affligit, requiem putat; transire & per mortem appetit, ut obtinere plenius vitam possit.*

Voluntas Dei
condimentum
aduersitatis.

Lib. 7. Moral.
c. 7.

Voluntas Dei
cordis requies.

Indifferentia
amplissimum
conclauis.

S. Catharina Senensis in Dialogo, quem de consummata Christiani hominis perfectione scripsit, inter alia, quae à dulcissimo sponso suo Christo didicit, non postremum fuisse ait hoc quod sequitur: debere videlicet hominem quoddam velut conclauis in corde suo extruere; idque, forti fornicae, diuina inquam voluntate, compaginatum, in quo se in silentio recludat, & perpetuo commoretur, ab eo nec oculos, nec pedes, nec manus vnquam remouens, sed semper re-collectus in eo manens, non secus atque apis in aluuario suo, aut margaritum suo in conchyli. Nam, etsi conclauis hoc initio illi angustum videretur, postea tamen quam amplissimum id illi appariturum, & ipsum eodem non egrediendo, per aeterna caeli habitacula ambulaturum, & quam breuissimo tempore consecuturum, quod extra ipsum ne multis quidem annis haberi potest. Hoc consilium ipsi sequamur, hoc continuum nostrum sit exercitium, dicendo: *Dilectus meus*

mibi, & ego illi. Nam in his duobus verbis duntaxat latet materiae, in qua nos toto vitae tempore exerceamus; unde etiam ea semper in ore & corde habeamus oportet.

CAPVT XIII

De indifferentia & conformitate cum Dei voluntate, quam habere Religiosus debet, ad in eam orbis partem proficiscendum & habitandum, ad quam à Superiore destinabitur.

VT vero maiorem ex hoc conformitatis cum voluntate Dei exercitium fructum capiamus, & opere exequamur quae ante dicta sunt, iam singillatim in particulari primaria quaedam capita deducemus, in quibus nos oportet exerceamus; inde ad alia generalia, quae ad omnes in genere pertineant descendam. Ordinem hic ergo ab aliquibus rebus particularibus, quae in Constitutionibus nostris praescribuntur: in his namque praecipue suam Religiosos virtutem ac Religionem patefacere par est. Hanc vero quisque doctrinam ad alia similia, quae in suo Ordine & statu sunt, applicare poterit.

B. P. N. in septima Constitutionum suarum parte, de Missionibus, quae sunt vnium de primariis Instituti nostri capitibus, agens, Societatis nostrae hominibus perinde esse debere ait, in quam orbis regionem à superiore mittantur, ut vel in eam ad tempus proficiscantur vel sedem stabilem figant, tam inter fideles quam infideles, tam in Indiam ad barbaros quam ad haereticos. Ad quam indifferentiam professi quarto solenni specialiter obedientiae voto se summo Pontifici obstringunt, ituros se scilicet promptissime & libentissime, sine tergiversatione & excusatione vlla, in quamcumque eorum

mundi partem Sedes Apostolica mittere voluerit, nihil aut sibi, aut alii cuiquam, temporalis subsidii postulando, quo vel in itinere, vel in loco ad quem abeunt, vtantur; sed se vel pedibus, vel equo, cum viatico aut sine illo, & stipem aliorum ad victum comparandū petendo profecturos, prout id suae Sanctitati melius esse videbitur, & magis expedire. Addit autem eo loco B. P. N. voti huius faciendi non alium finem & intentionē esse, quā vt melius se quis cum Dei voluntate cōponat & conformet. Nam quoniam primi illi Societatis Patres è diuersis erant prouinciis & regnis oriundi, & prorsus quibusnam in mundi partibus Deo gratius praestare obsequium possent ignorabant, vtum apud fideles, an apud infideles; hinc vt in Dei voluntate cognoscenda non errarent, se per speciale hoc votum Christi in terris Vicario obligarent, vt ille per eas mundi partes ipsos distribueret, in quibus eos magis Dei gloriam censeret posse promouere. Veruntamen eos qui Societatis sunt, nulla ratione procurare aut eniti debere, vt ad hunc potius locum, quam ad illum mitterentur, in hoc illos Superior potius habitare sinat, quam in illos; sed prorsus indifferentes esse oportere, sui ipsorum dispositionem liberam & absolutam in manus Superioris, qui Dei loco ipsos gubernat, idque ad maius eius obsequium & gloriam, relinquendo.

Quam autem nos Beatus Pater indifferentes & paratos esse velit, ad, in quam mundi regionem nos obedientia mittet, in eam abeundum, ex illius vita colligere est. Quodam tempore cum P. Iacobus Lainius desiderium quoddam ardens sentire diceret in Indiam proficiscendi, quo miseros illos populos in caeca gentilitatis nocte agentes, & operariorum Evangelicorum defectu pereuntes, in viam salutis reuocaret; Respondit illi B. P. Equidem nihil horum desidero. Causam à Lainio rogatus, Quandoquidem, inquit, obedientia vobis Pontifici summo praestitimus, vt ipse nos, pro arbitrio

ac libitu quocunque Dei gloria vocari, emitat; ita esse debemus indifferentes, vt non magis in hanc quam in illam partem inclinemus. Quin & addidit, Si ego me ad missionem Indicam, vt tu te sentis, impelli ac trahi sentirem, in partem potius contrariam inclinare satagerem, vt ad illam aequalitatem indifferentiamque possidendam peruenirem, quae ad obedientiae perfectionem obtinendam necessaria est.

Non id eo dicimus, quasi desiderium & voluntas Indiae adeundae, mala in se sint, aut imperfectionem includant, cum ea non nisi bona sint & sancta; quin etiam laudabile & consultum est, si quando ea Domino placuerit dare, Superiori illa proponere & representare. Vnde etiā eo loco B. P. N. Superiores gaudere debere ait, quod sibi huiusmodi desideria subditi proponant. Haec enim signa esse solent, ad hoc illos à Domino vocari; itaque omnia maiori suauitate peraguntur. Verum haec ideo dicimus, vt appareat, quantam nos B. P. N. indifferentiam & promptitudinem velit ad in hac vel illa parte mundi agendum & abeundū praeferre, cum etiam erga rem tam laboriosam, itaque ad Dei gloriam spectantem, inordinate nos affici nolit; propterea quod hic affectus & particulare desiderium indifferentiam illam & promptitudinem, quam, ad aliud quidlibet amplectendum, & ad aliam quaecumque regionem, quo nos obedientia destinare vellet, adeundam semper praeferre debemus, tollat & impediat.

Hinc corollaria quaedam & necessariae consequentiae deducuntur, e quibus hoc quod dicimus, melius intelligetur. Primum si haec Indiae petendae desideria, ei qui ea habet, occasio essent aliquid de illa indifferentia & promptitudine, quam erga alia à Superiore ei iniungenda habere debet, deperdendi, illa non tam bona quam imperfecta fore. Si enim tantam tamque vehementem Indiae aut alterius cuiuspiam regionis adeundae inclinationem ac desiderium sentiam,

p. 7. Constit. c. 2. litter. L.

Desideria sancta laudantur si sint ordinata.

Documenta duo.

I. Desiderium noxiū quod quietem animi & obedientiam impedit.

*Deus auctor
pacis.*

vt me illud inquietet, & in causa sit, vt in hoc vel in alio loco, in quo me Superior agere vult, quietus & contentus non sim, vel vt praesentia ministeria, in quibus modo distineor, debita promptitudine, lubentia, & animi applicatione non obeam, quod iam oculos & animum meum in aliud penitus defixerim, certum est desideria illa nec bona esse, nec à Deo descendere, cum eius illa voluntatem impediunt, Deus autem sibi ipsi nequeat aduersari. Praesertim quod desideria & inspirationes à Spiritu sancto descendentes nullam secum trahere inquietam aut turbationem, sed magnam afferre pacem & tranquillitatem soleant. Atque hoc vnum è signis est, quæ vitæ spiritualis magistri assignant, ad interiores inspirationes & desideria internoscenda, an videlicet à Deo proueniant, an secus.

*Signum veras
inspiraciones
dignoscendi.*

*II.
Generalis in-
differentia
melior parti-
culari desi-
derio, quan-
tumuis labo-
rioso.*

Secundo, hinc sequitur eum, qui promptam & differentem quandam in genere dispositionem habet ad quodcumque mundi clima adeundum, aut quidlibet, quod sibi Superior præceperit, suscipiendum (etsi particularia illa desideria & propensionem de India, aut alia qualibet remota orbis parte perenda, quam alii habent, minime sentiat) non propterea tristari vel angari debere: neque enim propterea deterioris conditionis est, quin imo melioris. Hæc namque ea dispositio est, quam omnes nos, quicumque Societati nomina dedimus, B. P. N. vult præferre, vt nimirum, quantum est ex parte nostra, nullum particulare desiderium & affectum erga hoc potius quàm illud præferamus; sed, ceu lingula & statera bilancis, non magis in vnam quam in aliam partem vergamus. Quales sane in ea plurimi sunt, &, vt quidem credo, potissima Sociorum pars. Patrem Hieronymum Natalem B. P. N. aliquopiam mittere decreuerat; ante tamen quam mitteret, scire volebat quoniam ipse potissimum propenderet, vt maiori res sua uitate perageretur. Respondit Natalis scripto, in nullam plane se inclinare,

*P. Natalis
indifferentia*

præterquam in hoc, quod statuet in nullam inclinare.

Hoc porro P. N. vt melius & perfectius reputat. Nec immerito quod alius vni rei soli videatur acclinari, hic vero sua indifferentia, quæcumque sibi imperari possunt, complectatur, & ad omnia indifferentem & æqualiter dispositum & paratum sit: atque, vt Deus cor & voluntatem vniuscuiusque in particulari intuetur, & eam pro facto reputat, eo apud eum hæc loco sit, tanquam si opere ipso omnia præstiterit.

Vt vero huic tractationi finem imponam, dico, si quis ob inertiam, pusillanimitatem, & paruum sui mortificationem, hæc India adeunda desideria in se non sentiat, ne scilicet, quibus frui hic se putat, aut fruiurus est, commoditatibus carere, aut laboribus & ærumnis, quæ in iis locis subeunda sunt, se exponere cogatur, magnæ id imperfectionis & amoris proprii indicium fore: at, cum non ob desideriam, nec quod ei desiderium & animus ad hos & alios maiores propter amorem Dei & salutem animarum labores subeundos desit, hæc minime desiderat; sed tantum quod necesse est hæc Dei sit voluntas, vel vtrum aliud à se exigat, ipse interim à sua parte tam ad hoc, quam ad omne quod Dei esse voluntatem intelliget, ita dispositus & paratus est, vt, si vel in Indias, vel in Angliam, aut alio quolibet destinatur, tam sit æquanimiter, libenter, & indifferentem iturus, quam si ipsemet id desiderasset vel petiisset; & fortasse etiam libentius (quod certior & securior sit, se in hoc non suam, sed pure Dei voluntatem facere) minime dubitandum est, quin id longo melius & perfectius futurum sit. Hinc etiam superiores eos libenter in Indiam mittunt, qui hanc dispositionem & ad omnia paratam indifferentiam præferunt.

Verum, vt ad primum materiae nostræ scopum reuertamur, ipse B. P. N. talem nos omnes in discriminatim indifferentiam & resignationem habere vult,

vt tam libenter in hac, quam in illa regione, tam in vna prouincia agamus, quam in alia; ita quidem, vt nec valetudinis corporalis institus ab hac nos indifferentia queat diuellere.

In tertia autem constitutionum parte, proprium vocationis, & instituti nostri esse ait, per varias mundi partes discurrere ac peregrinari, & in iis locis habitare, in quibus maius Dei obsequium, vberiusque animarum messis speratur. At si per experientiam certam constaret, regionis alicuius aërem & auram valetudini cuiuspiam obesse, ac proinde assidue eum ægrotare; videlicet Superior, num illud expediat alio mitti, vbi melius valens & firmior, se Dei obsequio animarumque conuersioni feruentius valeat impendere. *Nontamen, inquit, erit ipsius infirmi huiusmodi mutationem postulare, nec animi propensionem ad eam ostendere, sed Superioris cura id relinquatur.*

Non exiguum quid profecto in hoc Beatus Pater à nobis exigit, sed rem maximam. Nam hominem bene indifferentem & mortificatum esse oportet, cum non solum non petere, verum ne propensionem quidem vllam ad mutationem illam ostendere cupit, etsi continuo cum aduersa valetudine confligat. Adeo vt, quantum ad profectionem Indicam, aut ad missionem in regiones hæreticas pertinet, suam quidem quis Superiori inclinationem & desiderium libere, sicuti diximus, proponere possit etsi alioquin cum indifferentia & resignatione, nulli tamen concedat, vt ipsemet hanc mutationem vltro petat, aut propensionem & desiderium aliquod erga eam (quod amplius est) ostendat. Sed tantum illam, vt nimirum, si se infirmum ac valetudinarium sentiat, suam Superiori infirmitatem, indispositionem, & ad ministeria obcunda ineptiam inhabilitatemque significet, quod vt ei proponamus, etiam particulari regula iubemur.

Verum postquam subditus iam id pro-

posuit, non est quod vltius labore; at Superioris est videre num his præsuppositis, eum alio, vbi plus sit fructus meliori vtens valetudine facturus, mittere expediens futurum sit, aut, num maior Dei futura sit gloria, eum ibi manere, etsi minus sit fructus, & fortasse etiam nihil profusus, editurus. Hoc autem non est ipsius curare; ac se quisque à Superiori, qui Dei loco ipsum regit, dirigi sinat, vt, quod ille statuerit, hoc vt melius, & vt maius Dei obsequium ducat. Quam multum in his, tum in aliis regionibus, suæ valetudini adhuc magis contrariis & noxiis degunt, eo quod in iis victum commode luçantur! Quam multi, exigui lucelli spe, mare conscendunt, & in Indiam, Romam, Constantinopolim, & alio se conferunt, ac non valetudinem modo, sed & vitam in præsentissimum discrimen coniiciunt! Non ergo multum fecerimus nos Religiosi, si id propter Deum, & ex obedientia facimus, quos mundani auri & quæstus intuitu faciunt. Imo vero si menti occurreret te alio in loco aliquid (pone etiam multum) facere posse, eo autem quo versaris loco, tam sinistra vt valetudine, vt nihil penitus facere valeas; memineris satius esse in eo manere loco (quod id ita velit Deus) nihil profusus faciendo, quam in alio (ita te volente) quantumlibet multum præstando, teque cum Dei voluntate conforma, id à te in præsens, ob causam quam ipse nouit te vero scire nec est necesse, nec expedit, exigentis.

Beatus Frater Ægydius (vt in Chronicis Minoritarum refertur, cum à Sancto Francisco, quocunque se conferendi, & in qualibet prouincia conuentuque agendi facultatem accepisset) librum enim id illi relinquebat, quod multum de illius virtute & sanctitate præsumeret) vix quatrimum hac licentia vsus erat, cum solitam mentis tranquillitatem & quietem imminui, & suam à contra animam inquietari & perturbari sensit. Vnde Sanctum Franciscum adiit, instanter ab eo petendo, locum sibi & con-

Seculares in locis diligentis parum curant valetudinem.

Expedit otiosi pro Deo, quam ex se laborare.

S. Ægidii obedientia.

*In sola obedi-
entia quiet,
nulla in pro-
pria voluntate.*

uentum certum, in quo viueret, designaret, neue posthac hoc sibi liberum relinqueret, palam testatus nullam se in arbitria, libera & laxa illa obedientia quietem aut animæ tranquillitatem inuenire posse. Boni quippe Religiosi in propria voluntatis adimpletione pacem & quietem non inueniunt, vnde etiam hunc vel illum conuentum, vel habitationis locum haud desiderant, sed vt Superior eum, quem voluerit, sibi assignet; hoc quippe sciunt Dei voluntatem esse, in qua sola quietem & consolationem inueniunt.

CAPVT XIV.

*De indifferentia & concordia cum
Dei voluntate, quam in quolibet
officio & munere, sibi à Superio-
re iniuncto, habere Re-
ligiosus de-
bet.*

ILLA, quam iam diximus indifferen-
tia & resignatio, etiam in quolibet of-
ficio & munere, quo Superior nos fungi
volet, nobis vsurpanda est. Nemo est
quin videat, quam multa quamque va-
ria sint Religionis officia ac ministeria.
Per horum ergo singula cogitatione
quisque discurrat, ac velut catalogum
textat, donec pari modo & indifferen-
ter erga vnumquodque horum se affici
comperiat. Vnde Beatus Pater No-
ster in Constitutionibus suis sic statuit,
quod etiam in regulas communiore
relatum est: *In exercendis officiis abie-
ctis & humilibus, promptius ea suscipi
conuenit, à quibus sensus magis abhor-
rebit; si quidem iniunctum fuerit vt in
eis se exercent.* Hinc magis in vilibus
& humilibus officiis indifferentia & re-
signatio hæc requiritur, propterea
quod natura & sensus nostri ab iis abhor-
rent.

*Ca. 3. examen
§. 28. & reg.
13. summarii.*

Quocirca plus ille haud dubie præ-
stat, & maiorem virtutem & perfectio-
nem ostendit, qui ad huiusmodi officia
Deo se offert, quam qui ad alia honora-
tiora & altiora. Perinde ac si quis tanto
domino cuiquam seruiendi desiderio re-
neretur, vt vltro se offerret ad eius, si ne-
cesse id esset, tota vita stratoem & me-
diastinum culinarum agendum; longe
plus præstat, ac longe magis suam illi ser-
uendi voluntatem declarat, quam si di-
ceret, Tuum, Domine, cubicularium &
æconomum agam. Illud enim potius est
beneficia & beneuolentiam poscere,
quam obsequia deferre.

Tanto vero pluris hic affectus facien-
dus foret, quanto pluribus ad magna mu-
nia agenda dotibus & talentis instructus
essetis, qui ad humilia ac seruilia operam
suam defert. Pari modo, si hoc pacto te
Deo offeras, Seruiam tibi Domine in of-
ficio concionatoris, vel professionis The-
ologia; parum per hoc præstas (eo quod
eminentia & honorabilia officia per se ap-
peti solent, tuumque Deo formulandi ani-
mum parum hoc modo ostendis. At cum
operam defers, ad omnibus vitæ tuæ die-
bus in domo Domini abiecta, vilia, & car-
ni ac sensualitati tuæ repugnancia officia
peragenda, tunc magis tuum Deo seruien-
di desiderium & animum prodis. Hoc et-
iam pluris est faciendum, & gratius Domi-
no esse solet, idque eo magis, quo maio-
ribus ad officia altiora & digniora obe-
unda talentis dotatus eris. Satis hoc no-
bis esse debebat, ad abiecta humiliaque of-
ficia desideranda, & ad semper maiorem
erga eadem affectum concipiendum, præ-
sertim cum in domo Domini nullum sit
officium vile. Si enim in domo Regis nul-
lum esse vile officium ducitur (nam Regi-
etiam in quocunque officio seruire pec-
magni estimari solet) quanto maioris du-
cetur seruire Deo, cui seruire regnare est.

Sanctus Basilius, quo officiorum vili-
um & humilium nobis amorem ingene-
ret, Christi exemplum adducit, quem si-
milibus in officiis se occupasse ex Evan-
gelico textu colligitur, vt dum discipu-
lorum